

ที่ สน ๐๐๑๘.๔/๑๑๑

กองบังคับการกองอาสารักษาดินแดน
จังหวัดสกลนคร

ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการแต่งเครื่องแบบกองอาสารักษาดินแดน ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติยศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้บังคับกองร้อยอาสารักษาดินแดนในสังกัดทุกกองร้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติยศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ชุด
๒. ตัวอย่างผ้าสีกาเกี

ด้วยกองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดน ได้ดำเนินการปรับปรุงเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีความเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติยศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้การใช้เครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กองบัญชาการกองอาสารักษาดินแดนจึงได้กำหนดแนวทางการแต่งเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน ดังนี้

๑. เครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะสีกาเกี ประกอบด้วย หมวกทรงหม้อตาลสีกาเกี เสื้อนอกคอแบะสีกาเกี กางเกงขายาวแบบปกติสีกาเกี รองเท้าทึบสีน้ำตาลดำ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ต้องสวมเสื้อชั้นในคอพับสีขาวแขนยาวและผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีเสื้อนี้ให้ประดับเครื่องหมายยศที่ทำด้วยโลหะสีทองบนอินทรีนูนอ่อน เว้นแต่กำหนดเป็นอย่างอื่น

๒. วาระโอกาสการแต่งเครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะถ้าไม่มีคำสั่ง หมายกำหนดการ หรือตามกำหนดนัดหมายเป็นอย่างอื่น ให้ผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน แต่งเครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะสีกาเกีในกรณี ดังต่อไปนี้

๑) ในการเยี่ยมคำนับเป็นทางการ

๒) ในการรายงานตนเอง

๓) ในงานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงไชยเฉลิมพลของทหาร

๔) ในงานพิธีที่เป็นเกียรติของหน่วย เช่น พิธีรับประกาศนียบัตร พิธีเปิดหรือปิดการศึกษา พิธีการเปิดหรือปิดการประชุม การสัมมนาระหว่างหน่วยงานทหาร หรือตำรวจ ซึ่ง บก.อส. หรือ บก.อส.จ. เป็นเจ้าภาพ อีกทั้งพิธีการอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

๕) ในงานพิธีของส่วนราชการฝ่ายทหาร หรือตำรวจ ซึ่งกำหนดให้แต่ง ชุดปกติเสื้อนอกคอแบะ

๖) ในโอกาสที่สามารถแต่งเครื่องแบบได้ทั้งชุดปกติขาว หรือชุดปกติเสื้อนอกคอแบะให้แต่งชุดตามกำหนดนัดหมาย

/ ๓. เครื่องแบบปกติ ...

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

๓. เครื่องแบบปกติเสื้อคอพับ

๑) เสื้อคอพับสีกากีแขนยาวหรือแขนสั้น ให้ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีกากี เข็มขัดด้ายถักสีกากี หรือหมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม เข็มขัดด้ายถักสีน้ำเงินเข้ม (ตามกำหนดนัดหมาย) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากี รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

๒) เสื้อคอพับสีขาวแขนยาวหรือแขนสั้น ให้ใช้หมวกหนีบสีกากี กางเกงขายาวแบบปกติสีกากี เข็มขัดด้ายถักสีกากี รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

๔. เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

เสื้อคอเปิดและกางเกงแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพราง และสีกากีพราง หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม เข็มขัดด้ายถักสีกากีแกมเขียวสำหรับเครื่องแบบฝึกสีกากีพราง และเข็มขัดด้ายถักสีน้ำเงินเข้มสำหรับเครื่องแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพราง รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำหรือรองเท้าเดินป่า

กรณีฝึกภาคสนามให้ใช้หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกากีแกมเขียวพราง หรือสีกากีพรางและหมวกเหล็กสีเดียวกันกับชุดได้ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายกองเอก

(พิสิษฐ์ แร่ทอง)

ผู้ช่วยผู้บังคับการฯ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้บังคับการกองอาสารักษาดินแดนจังหวัดสกลนคร

ฝ่ายอำนวยการ

แผนกกำลังพล

โทร.๐-๔๒๗๑-๑๓๖๐

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา
และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในส่วนของที่ ๑ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนชาย ข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ และส่วนของที่ ๒ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนหญิง ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชา และเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติศ และเครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดน พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๑

เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนชาย

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

- ข้อ ๓ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนชาย มี ๖ ชนิด คือ
- (๑) เครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะสีกากี ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีกากี

- (ข) เสื่อนอกคอบะเสีงากี
- (ค) กางเกงขายาวแบบปกติเสีงากี
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาลชนิดผูกเชือก
- (๒) เครื่องแบบปกติเสีงาคอพับ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลเสีงากี หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม หรือหมวกหนีบเสีงากี
- (ข) เสีงาคอพับเสีงากีหรือสีขาว แขนยาวหรือแขนสั้น
- (ค) กางเกงขายาวแบบปกติเสีงากี
- (ง) เข็มขัดด้ายถักเสีงากีหรือสีน้ำเงินเข้ม
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาลชนิดผูกเชือก
- (๓) เครื่องแบบปกติเสีงาคอแบบปล่อยเอว ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลเสีงากีหรือหมวกหนีบเสีงากี
- (ข) เสีงาคอแบบปล่อยเอวเสีงากี
- (ค) กางเกงขายาวแบบปกติเสีงากี
- (ง) เข็มขัดด้ายถักเสีงากีหรือสีน้ำเงินเข้ม
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาลชนิดผูกเชือก
- (๔) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีเสีงากีแกมเขียวพรางหรือเสีงากีพราง หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม หรือหมวกเหล็กเสีงากีแกมเขียวพรางหรือเสีงากีพราง
- (ข) เสีงาคอเปิดแบบฝึกเสีงากีแกมเขียวพรางหรือเสีงากีพราง
- (ค) กางเกงขายาวแบบฝึกเสีงากีแกมเขียวพรางหรือเสีงากีพราง
- (ง) เข็มขัดด้ายถักเสีงากีแกมเขียวหรือสีน้ำเงินเข้ม
- (จ) รองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยึดข้างหรือรองเท้า
- เดินป่า
- เครื่องแบบฝึกนี้ เมื่อสวมเสีงาคอให้ใช้กางเกงและหมวกเหล็กสีเดียวกัน เมื่อแต่งประกอบ
- เครื่องสนาม
- (๕) เครื่องแบบครึ่งยศ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
- (ข) เสีงานอกคอปิดสีขาว
- (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีขาว
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำชนิดผูกเชือก

(๖) เครื่องแบบเต็มยศ มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศตาม (๕) เว้นแต่กางเกงให้ใช้กางเกงขายาวแบบปกตีสีดำ และให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หมวด ๒
ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๔ หมวดมี ๖ แบบ คือ

(๑) หมวกทรงหม้อตาลสีทึบ มีเครื่องประกอบ ดังนี้

(ก) กะบังทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สำหรับชั้นนายกองตรีและนายกองโท ที่ขอบโค้งของกะบังด้านบนปักด้วยดินทองหรือวัสดุเทียมดินทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ สำหรับชั้นนายกองเอกและนายกองใหญ่ ที่ขอบโค้งของกะบังด้านบนปักด้วยดินทองหรือวัสดุเทียมดินทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ

(ข) สายรัดคางสีดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไปทำด้วยดินทองหรือวัสดุเทียมดินทอง

(ค) ดุมโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้างขนาดเล็ก ตรึงปลายสายรัดคางติดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ ดุม

(ง) ตราหน้าหมวก เป็นรูปอุณาโลม ประดับด้วยช่อชัยพฤกษ์ มีพระมหามงกุฎครอบอุณาโลม ภายใต้อุณาโลมมีข้อความว่า “ไทยต้องเป็นไทย” สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป ปักด้วยดินทองหรือวัสดุเทียมดินทองเฉพาะอุณาโลมและข้อความให้ปักด้วยไหมสีแดงบนพื้นสักหลาดสีน้ำเงินเข้ม สำหรับชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมา ตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง

(จ) ผ้าพันหมวก ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๔ เซนติเมตร และขลิบด้วยสักหลาดสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร เป็นขอบทั้งด้านบนและด้านล่าง สำหรับชั้นนายกองตรีขึ้นไป ไม่มีขลิบ และที่กึ่งกลางมีแถบสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๓ เซนติเมตร ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

(๒) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว มีเครื่องประกอบเช่นเดียวกับหมวกตาม (๑) เว้นแต่สายรัดคางให้ใช้สายรัดคางสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๓) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบก็กมเขียวพรางหรือสีทึบก็กมพราง ตราหน้าหมวกมีลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกตาม (๑) (ง) แต่ย่อส่วน สำหรับหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบก็กมเขียวพรางปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม ส่วนหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีทึบก็กมพรางปักด้วยไหมสีเหลืองทองติดตรงกึ่งกลางด้านนอกของหมวก สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป เฉพาะอุณาโลมและข้อความว่า “ไทยต้องเป็นไทย” ให้ปักด้วยไหมสีแดง

(๔) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม ด้านซ้ายเหนือขอบหมวกมีตราหน้าหมวกลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกตาม (๑) (ง) สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป ตราหน้าหมวกปักด้วยดินทอง หรือ

วัตถุเทียมดินทอง หรือปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม เฉพาะอุณาโลมและข้อความว่า “ไทยต้องเป็นไทย” ให้ปักด้วยไหมสีแดง สำหรับตราหน้าหมวกที่ปักด้วยดินทองหรือวัตถุเทียมดินทอง ให้ปักบนแผ่นผ้าสีน้ำเงินเข้ม และตราหน้าหมวกที่ปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม ให้ปักบนแผ่นผ้าสีทึบก็แกมเขียวขนาดกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมา ตราหน้าหมวกปักด้วยไหมสีน้ำเงินเข้ม หรือทำด้วยโลหะสีทองขนาดกว้าง ๕.๕ เซนติเมตร ยาว ๘ เซนติเมตร

(๕) หมวกหนีบสีทึบ ตอนหน้าและตอนหลังลาดมน มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงจากทางด้านหน้า ลงไปทางด้านซ้าย และด้านซ้ายเหนือขอบหมวกห่างจากมุมพับด้านหน้า ๔ เซนติเมตร มีตราหน้าหมวก ลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกตาม (๑) (ง) ทำด้วยโลหะขนาดเล็ก ริมบนของสาบหมวก มีขลิบ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ตามชั้นยศ ดังนี้

ชั้นนายหมู่	ขลิบทำด้วยแถบสีน้ำเงิน
ชั้นนายหมวด	ขลิบทำด้วยแถบสีน้ำเงินยกดินทอง
ชั้นนายกองตรีและนายกองโท	ขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๑ แถบ
ชั้นนายกองเอกและนายกองใหญ่	ขลิบทำด้วยแถบไหมสีทอง ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๓ เซนติเมตร

(๖) หมวกเหล็กสีทึบก็แกมเขียวพรางหรือสีทึบก็พราง มีสายรัดคางสีเดียวกับหมวก กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๕ เสื้อมี ๕ แบบ คือ

(๑) เสื้อนอกคอแฉะสีทึบก็ แบบคอปาน มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป๋าด้าน และล่างข้างละ ๒ กระเป๋า กระเป๋าด้านเป็นกระเป๋ายาว มีปกรูปมนชายกลางแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป๋าด้านตามทางตั้ง กระเป๋าล่างเป็นกระเป๋ายาว มีปกรูปมน ชายกลางแหลม ที่ปักกระเป๋าด้านทั้ง ๔ ขัดดุมขนาดกลาง กระเป๋าล่าง ๑ ดุม ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดใหญ่ ๔ ดุม มีอินทรธนูอ่อนขัดดุมขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้าง

เมื่อสวมเสื้อนี้ ต้องสวมเสื้อชั้นในคอพับสีขาวแขนยาวและผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี

(๒) เสื้อนอกคอปิดสีขาว มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดใหญ่ ๕ ดุม มีกระเป๋าด้านและล่างข้างละ ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายาว กระเป๋าด้านมีปกรูปมนชายกลางแหลม ไม่ขัดดุม กระเป๋าล่างไม่มีปัก ดุมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้าง

(๓) เสื้อคอพับสีทึบก็หรือสีขาว แขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้น เพียงศอก ที่อกเสื้อมีกระเป๋าด้านข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายาว มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป๋าด้านตามทางตั้ง มีปกรูปมนชายกลางแหลม หรือเป็นกระเป๋ายาวไม่มีแถบกลางกระเป๋าด้านและใบปกกระเป๋าด้านเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มุมกระเป๋าด้านและมุมปกกระเป๋าด้านเป็นรูปตัดมนพองาม

ที่ปากกระเป่าทั้งสองข้างติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดใบปกระเป่าเสื้อ ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด มีساب กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ที่คอและแนวอกเสื้อมีคุม ๕ คุม มีอินทรีขนูอ่อนขัดคุมข้างละ ๑ คุม คุมทั้งเส้นใช้คุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง ในเวลาที่มีได้บังคับแถวหรือประจำแถว เมื่อสวมเสื้อชนิดแขนยาวจะผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีด้วยก็ได้ และให้สอดชายผ้าผูกคอไว้ในเสื้อใต้คุม เม็ดที่ ๒

(๔) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีทากี แบบคอตั้ง แขนสั้น ที่แนวอกเสื้อมีคุม ๔ คุม มีกระเป่าบน และล่างข้างละ ๒ กระเป่า กระเป่าบนเป็นกระเป่าปะ มีปกมนชายกลมแหลม มีแถบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ตรงกึ่งกลางกระเป่าตามทางตั้ง กระเป่าล่างเป็นกระเป่าย่ำ มีปกรูปตัดชายมน ปกกระเป่าทั้งสี่ข้างขัดคุมข้างละ ๑ คุม ที่เอวด้านหลังคาดด้วยผ้าสีเดียวกับเสื้อ ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร ชายเสื้อที่ตะเข็บกลางหลังเปิดไว้ถึงผ้าคาดเอว มีอินทรีขนูอ่อนขัดคุมข้างละ ๑ คุม คุมทั้งเส้นใช้คุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

(๕) เสื้อคอเปิดแบบฝึกสีทากีแกมเขียวพรางหรือสีทากีพราง มี ๒ ชนิด คือ

(ก) เสื้อคอเปิดแบบฝึกสีทากีแกมเขียวพรางหรือสีทากีพรางชนิด ๔ กระเป่า ตัวเสื้อ ปล่อยยาวถึงตะโพก ปกเสื้อแบะ มุกปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีساب ที่คอและแนวคอเสื้อ มีคุม ๕ คุม แขนเสื้อยาวรูปทรงกระบอก ที่ปลายแขนเสื้อทั้งสองตรงด้านในขีดลำตัวติดแผ่นรัดข้อมือ ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ห่างจากปลายแขนเสื้อพองาม ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยมชี้ไปด้านหลัง ขัดคุม ๑ คุม ติดกับแขนเสื้อในแนวเดียวกัน มีคุมอีก ๑ คุม สำหรับรัดปลายแขนเสื้อ ตัวเสื้อ ด้านหน้า มีกระเป่าบนและล่างข้างละ ๒ กระเป่า กระเป่าบนเป็นกระเป่าปะไม่มีแถบ มีปก รูปสี่เหลี่ยม มุมปกเสมอกัน ขัดคุมตรงกลางปก ๑ คุม มุมกระเป่าตัดมนพองาม กระเป่าล่าง เป็นกระเป่าย่ำยึดชาย ตัวกระเป่าพับจีบตรงกลาง มุมกระเป่าตัดมนพองาม มีปกรูปสี่เหลี่ยม มุมปกเยื้องเฉียงต่ำไปทางข้างตัวเล็กน้อย ขัดคุม ๒ คุม ตรงมุมปกด้านล่าง ตัวเสื้อด้านหลังในแนวเอว ติดแผ่นรัดเอว ขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๑๐ เซนติเมตร ๒ แผ่น ชายเป็นรูปสี่เหลี่ยม ชี้ไปทางด้านหน้า ขัดคุม ๑ คุม ติดกับตัวเสื้อและในระดับเดียวกันมีคุมที่ตะเข็บข้างอีกข้างละ ๑ คุม สำหรับรัดเอว คุมทั้งเส้นใช้คุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้ปล่อยชายเสื้อไว้นอกกางเกง แต่ในบางโอกาสจะสวมโดยสอด ชายเสื้อไว้ในกางเกงก็ได้ หรือจะสวมโดยพับแขนเสื้อทั้งสองขึ้นไว้เหนือศอกก็ได้

(ข) เสื้อคอเปิดแบบฝึกสีทากีแกมเขียวพรางหรือสีทากีพรางชนิด ๒ กระเป่า ปกเสื้อแบะ มุมปกแหลม ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีساب ที่คอและแนวอกเสื้อมีคุม ๖ คุม แขนเสื้อยาว รูปทรงกระบอก ตัวเสื้อด้านหน้ามีกระเป่าที่อกเสื้อข้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าปะไม่มีแถบ มีปก รูปสี่เหลี่ยม ขัดคุมตรงกลางปกข้างละ ๑ คุม มุมกระเป่าด้านล่างและมุมปกกระเป่าเป็นรูปตัดมนพองาม คุมทั้งเส้นใช้คุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

เมื่อสวมเสื้อนี้ ให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

ข้อ ๖ กางเกงมี ๒ แบบ คือ

(๑) กางเกงขายาวแบบปกตีสีกากี สีขาว หรือสีดำ ไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่มที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัด กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร ๗ ห่วง ทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกงที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเปาะเจาะข้างละ ๑ กระเปาะ และจะมีกระเปาะหลังเป็นกระเปาะเจาะก็ได้

(๒) กางเกงขายาวแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพราง มี ๒ ชนิด คือ

(ก) กางเกงขายาวแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพรางชนิดกระเปาะเจาะ มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวแบบปกตีสีกากี (๑) เว้นแต่กระเปาะที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเป็นกระเปาะเจาะ ปากกระเปาะเฉียงไม่มีปก ในแนวตะเข็บกางเกงทั้งสองมีกระเปาะปะยัดชาย ชายล่างของกระเปาะอยู่เหนือแนวเข่า ตัวกระเปาะเป็นรูปสี่เหลี่ยม ตรงกลางพับจีบ ๒ จีบ ชายหน้าและชายล่างเย็บติดกับขากางเกง ชายหลังจีบพับเพื่อให้ขยายได้ มีปกรูปสี่เหลี่ยม ชายปกด้านบนและด้านหน้าเย็บติดกับขากางเกง ขัดดุมที่กึ่งกลางปกและมุมปกที่เปิดแห่งละ ๑ ดุม ด้านหลังมีกระเปาะหลัง ๒ ข้าง เป็นกระเปาะเจาะมีปกรูปสี่เหลี่ยมขัดดุม ๒ ดุม ตรงมุมปกด้านล่าง

กางเกงชนิดนี้ต้องสวมประกอบด้วยรองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง หรือรองเท้าเดินป่า โดยให้สอดปลายขากางเกงไว้ในรองเท้าและให้ใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพรางชนิด ๔ กระเปาะ

(ข) กางเกงขายาวแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพรางชนิดกระเปาะปะมีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวแบบปกตีสีกากี (๑) เว้นแต่กระเปาะที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างเป็นกระเปาะปะ ปากกระเปาะเฉียงไม่มีปก ด้านหลังมีกระเปาะ ๒ ข้าง เป็นกระเปาะปะ ชายล่างของกระเปาะเป็นรูปสี่เหลี่ยม มีปกรูปสี่เหลี่ยมขัดดุม ๑ ดุม

กางเกงชนิดนี้ต้องสวมประกอบด้วยรองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง หรือรองเท้าเดินป่า โดยให้สอดปลายขากางเกงไว้ในรองเท้าและให้ใช้ประกอบกับเสื้อคอเปิดแบบฝึกสีกากีแกมเขียวพรางหรือสีกากีพรางชนิด ๒ กระเปาะ

ข้อ ๗ เข็มขัด ทำด้วยด้ายถักสีกากี สีกากีแกมเขียว หรือสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร พื้นเกลี้ยง มีรูปเครื่องหมายกองอาสาสมัครชาติดินแดนคุณนูนอยู่กึ่งกลางหัวเข็มขัด เนื้อข้อความว่า “รักษาดินแดนยิ่งชีพ” ไม่มีเข็มสำหรับสอดรู ปลายหุ้มด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

ข้อ ๘ รองเท้ามี ๔ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล ชนิดผูกเชือก

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

(๓) รองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ

(๔) รองเท้าเดินป่า

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและลวดลาย เวลาสวมรองเท้าต้องสวมถุงเท้าสีเดียวกับ
รองเท้า

ส่วนที่ ๒

เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนหญิง

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๙ เครื่องแบบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนหญิง มี ๖ ชนิด คือ

- (๑) เครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแบะสีกากี ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากี
 - (ข) เสื้อนอกคอแบะสีกากี
 - (ค) กระโปรงสีกากี
 - (ง) ถุงเท้ายาวสีน้ำตาลอ่อน
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล
- (๒) เครื่องแบบปกติเสื้อคอพับ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากี หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม หรือหมวกหนีบสีกากี
 - (ข) เสื้อคอพับสีกากีหรือสีขาว แขนยาวหรือแขนสั้น
 - (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากีหรือกระโปรงสีกากี
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีกากีหรือสีน้ำเงินเข้ม
 - (จ) ถุงเท้าสั้นพับข้อสีเดียวกับรองเท้า
 - (ฉ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล
- (๓) เครื่องแบบปกติเสื้อคอแบะปล้อยเอว ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีกากีหรือหมวกหนีบสีกากี
 - (ข) เสื้อคอแบะปล้อยเอวสีกากี แขนยาวหรือแขนสั้น
 - (ค) กางเกงขายาวแบบปกติสีกากีหรือกระโปรงสีกากี
 - (ง) ถุงเท้าสั้นพับข้อสีเดียวกับรองเท้า
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล
- (๔) เครื่องแบบฝึก มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึกของชายตามข้อ ๓ (๔)

(๕) เครื่องแบบครึ่งยศ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาลทรงอ่อนสีขาหรือหมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีขา
- (ข) เสื้อนอกคอแบะสีขา
- (ค) กระโปรงสีขา
- (ง) ถุงเท้ายาวสีขา
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๖) เครื่องแบบเต็มยศ มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศตาม (๕) เว้นแต่กระโปรงให้ใช้กระโปรงสีดำ และให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

หมวด ๒
ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๑๐ หมวดมี ๗ แบบ คือ

(๑) หมวกทรงหม้อตาลทรงอ่อนสีงาก็ มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีงาของชายตามข้อ ๔ (๑) แต่เป็นทรงอ่อน

(๒) หมวกทรงหม้อตาลทรงอ่อนสีขา มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีขาของชายตามข้อ ๔ (๒) แต่เป็นทรงอ่อน

(๓) หมวกแก๊ปทรงอ่อนพับปีกสีงาก็หรือสีขา มีปีกโดยรอบพอสวมควรด้านข้างทั้งสองพับขึ้นเล็กน้อย กึ่งกลางด้านหน้าหมวกมีตราหน้าหมวกลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกของชายตามข้อ ๔ (๑) (ง) ขนาดพองาม สำหรับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป มีสายรัดคาง เป็นแถบไหมสีทองที่ปลายทั้ง ๒ ข้าง มีดุมขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม ตราหน้าหมวกปักด้วยดิ้นทองหรือวัตถุเทียมดิ้นทอง มีผ้าพันหมวกสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๓ เซนติเมตร ขลิบด้วยสักหลาดสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร สำหรับชั้นนายกองตรีขึ้นไป ผ้าพันหมวก กว้าง ๓.๘ เซนติเมตร มีแถบสักหลาดสีเหลืองทอง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ๒ แถบ พาดกลาง ส่วนชั้นนายหมู่ใหญ่ลงมา ใช้สายรัดคางสีดำติดดุมขนาดเล็กเช่นเดียวกับชั้นนายหมวดตรีขึ้นไป ตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทอง

(๔) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีงาก็แกมเขียวพรางหรือสีงาก็พราง มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกแก๊ปทรงอ่อนของชายตามข้อ ๔ (๓)

(๕) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้ม มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินเข้มของชายตามข้อ ๔ (๔)

(๖) หมวกหนีบสีงาก็ มีสาบโดยรอบป้ายเฉียงทางด้านหน้าลงไปทางซ้าย รูปหมวกตัดให้เรียวกิ่งไปตามศีรษะ ด้านบนของหมวกมีส่วนขยายจากทางด้านหน้าถึงด้านหลัง ด้านซ้ายห่างจากกึ่งกลางด้านหน้าหมวก ๔ เซนติเมตร มีตราหน้าหมวกลักษณะเช่นเดียวกับตราหน้าหมวกของชายตามข้อ ๔ (๑) (ง) ทำด้วยโลหะขนาดเล็ก

(๗) หมวกเหล็กสีงาก็แกมเขียวพรางหรือสีงาก็พราง มีลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กของชายตามข้อ ๔ (๖)

ข้อ ๑๑ เสื้อมี ๔ แบบ คือ

(๑) เสื้อนอกคอแบะสีงาก็หรือสีขาวแบบคอป้าน มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกเสื้อมีดุมขนาดใหญ่ ๓ ดุม มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีปกกระเป๋า ดุมทั้งสี่ทำด้วยโลหะสีทองดุนเป็นรูปพระนเรศวรทรงช้าง

เมื่อสวมเสื้อนี้ ต้องสวมเสื้อชั้นในคอพับสีขาวแขนยาวและผูกผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสี

(๒) เสื้อคอพับสีงาก็หรือสีขาว แขนยาวหรือแขนสั้น มีลักษณะและวิธีใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอพับของชายตามข้อ ๕ (๓)

(๓) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีงาก็ ตัวเสื้อด้านหน้าผ่าตลอด ไม่มีสาบ แขนยาวจรดข้อมือหรือแขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อย ตลบชายกว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นคิ้ว ติดดุม ๓ ดุม มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า มีอินทรีนูนอ่อนขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสี่ใช้ดุมกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ทำด้วยวัสดุสีเดียวกับเสื้อ

(๔) เสื้อคอเปิดแบบฝึกสีงาก็แกมเขียวพรางหรือสีงาก็พราง มีชนิด ลักษณะและวิธีใช้เช่นเดียวกับเสื้อคอเปิดแบบฝึกของชายตามข้อ ๕ (๕)

ข้อ ๑๒ กระโปรงและกางเกง มีดังนี้

(๑) กระโปรงสีงาก็ สีขาว หรือสีดำ ยาวประมาณครึ่งน่อง มีจีบพับทบตรงกลางด้านหลัง ชายกระโปรงไม่บาน

(๒) กางเกงขายาวแบบปกติสีงาก็ มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวแบบปกติของชายตามข้อ ๖ (๑)

ข้อ ๑๓ เข็มขัดมี ๒ แบบ คือ

(๑) เข็มขัดด้ายถัก มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดของชายตามข้อ ๗ ใช้คาดทับขอบกระโปรงหรือกางเกง

(๒) เข็มขัดผ้าสีงาก็ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร หัวเข็มขัดสี่เหลี่ยมมุมผ้า ใช้คาดทับเสื้อคอแบะปล่อยเอวสีงาก็

ข้อ ๑๔ ถุงเท้ามี ๒ แบบ คือ

(๑) ถุงเท้าสั้นพับข้อสี่เดียวกับรองเท้า

(๒) ถุงเท้ายาวสีขาวหรือสีน้ำตาลอ่อน

ข้อ ๑๕ รองเท้ามี ๔ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำหรือสีน้ำตาล

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือยึดข้าง

(๓) รองเท้าครึ่งน่องหนังสีดำ

(๔) รองเท้าเดินป่า

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและลวดลาย”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ระเบียบผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่กองอาสารักษาดินแดนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน และยังไม่มีการกำหนดระเบียบสำหรับเข้าร่วมพิธีการ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบดังกล่าว เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีความเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีรูปแบบตามหลักนิยมและแบบธรรมเนียมการแต่งตั้งเครื่องแบบเข้าร่วมงานพิธีการเช่นเดียวกับหน่วยงานอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้